

DOI: 10.31548/hspedagog15(2).2024.149-160

УДК 378.22:63:004:331.102.24

**СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ З
ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ АГРАРНОГО ПРОФІЛЮ ДО ВИКОРИСТАННЯ
SMART-КОМПЛЕКСІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ**

Максим ТАРАН, асистент кафедри філософії та міжнародної комунікації,
Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: maksim.taran2013@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-4044-8104>

Ігор БУЦИК, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки
Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: i.butsyk@nubip.edu.ua

<http://orcid.org/0000-0002-3105-2802>

Анотація. У статті представлено узагальнену характеристику результатів дослідження із визначення сутності, змісту та структури готовності майбутніх бакалаврів зі спеціальності 015 «Професійна освіта» (спеціалізація 015.37 «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології») до використання SMART-комплексів у професійній педагогічній діяльності. Висвітлено аналіз результатів досліджень з проблеми визначення змісту готовності особистості. Охарактеризовані основні складові готовності особистості до професійної педагогічної діяльності. Визначено «готовність майбутніх бакалаврів з професійної освіти аграрного профілю до використання SMART-комплексів у професійній діяльності» як сформований стан психічних, фізичних та емоційних процесів педагога, які забезпечують його ефективну освітню роботу, що відбувається на основі використанням SMART-комплексів під час організації освітнього процесу у підготовці кваліфікованих кадрів для аграрного виробництва і харчових технологій. Встановлено готовність фахівців як складне різномірне та багатокomпонентне психічно-динамічне утворення. Охарактеризовано зміст та структуру готовності фахівця як своєрідне об'єднання взаємозалежних мотиваційних, рефлексивних, когнітивних та діяльнісних компонентів. Визначено здатності особистості до організації освітнього процесу та роботи в аграрному виробництві і харчових технологіях з використанням SMART-комплексів як складові готовності фахівців з професійної освіти до професійної педагогічної діяльності. Запропоновано узагальнену схему походження складових результатів навчання майбутніх бакалаврів з професійної освіти аграрного профілю до використання SMART-комплексів у професійній діяльності.

Ключові слова: готовність, освітній процес, SMART-комплекс, професійна освіта, аграрне виробництво.

Актуальність (Introduction). На сьогоднішній день SMART-технології стрімко увійшли у різні сфери людського життя, як спеціальні «інструменти», що надають певні послуги і виконують специфічні види робіт за допомогою сучасних технічних засобів, пристроїв, засосунків, комунікаційних систем та сере-

довищ. SMART-технології активно почали впроваджуватися і в агропромислове виробництво, осучаснюючи їх новими способами роботи, засобами і можливостями. Поступове насичення галузі новою технікою та «розумними технологіями» вимагає спеціального налаштування персоналу на роботу в інших умовах, що й, безпосередньо, формує потребу у цілеспрямованій підготовці

кадрового складу різних ланок до роботи із SMART-комплексами і SMART-технологіями у сфері професійної діяльності.

Нині в освітніх процесах України також почали застосувати SMART-комплекси для покращення ефективності навчання та забезпечення організації персоналізованої навчальної роботи за допомогою застосування цифрових інформаційних освітніх ресурсів. На сьогодні SMART-комплекси виступають спеціальними допоміжними елементами у методичних системах, що формується як специфічне об'єднання методики навчання із сучасними технічними, комунікаційними та програмними засобами і технологіями. Робота з такими комплексами вимагає від педагога спеціальних знань та умінь, а також здатності до постійного самонавчання та розвитку. Отже, вважаємо, що, з метою досягнення високої якості професійної підготовки майбутніх бакалаврів з професійної освіти аграрного профілю, варто спрямувати зусилля на пошук ефективних шляхів організації освітніх процесів, в основі яких формування їх готовності до використання SMART-комплексів у професійній діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій(Analysis of recent research and publications). Нині у світовій педагогічній науці представлено широкий спектр досліджень з проблеми підготовки фахівців з професійної освіти та формування готовності до педагогічної діяльності. У нинішніх наукових дослідженнях розглядається: формування професійної компетентності педагогів з професійної освіти (О. Коваленко, Н. Литвинова, Н. Ничкало, О. Пометун, В. Радкевич, Т. Сулима та ін.); формування готовності фахівців освітньої сфери (О. Ліба, О. Сопотницька, О. Юрченко та ін.); підготовка викладачів до застосування інформаційно-комунікаційних технологій в професійній діяльності (О. Дем'янчук, М. Лепкий, Н. Морзе, П. Саварин та ін.); формування професійної компетентності викладачів

з технологій харчових виробництв (Ю. Гвоздецька та ін.); застосування SMART-комплексів та їх елементів в освіті (В. Абрамов, Г. Бонч-Бруєвич, О. Гуменний, Р. Гуревич, А. Зуєва, М. Кадемія, А. Кононенко, Г. Косенко, С. Масліч, О. Прохорчук та ін.). Однак комплексного наукового пошуку в напрямі формування готовності майбутніх бакалаврів з професійної освіти аграрного профілю до використання SMART-комплексів у професійній діяльності до сьогодні не було.

Мета(Goal). Метою даної статті є висвітлення результатів дослідження із визначення сутності поняття, змісту та структури готовності майбутніх бакалаврів з професійної освіти аграрного профілю до використання SMART-комплексів у професійній діяльності.

Методи(Methods). Для проведення дослідження було використано комплекс методів:

- аналіз, синтез, пошуково-бібліографічний метод, порівняння, узагальнення, систематизація – для вивчення наукової літератури і нормативних документів із проблем організації професійної діяльності майбутніх бакалаврів з професійної освіти аграрного профілю;

- логіко-семантичний аналіз, абстрагування, ідеалізація, конкретизація – для уточнення сутності поняття «готовність майбутніх бакалаврів з професійної освіти аграрного профілю до використання SMART-комплексів у професійній діяльності», встановлення специфічних особливостей виконання професійних завдань та програмних результатів навчання;

- контент-аналіз – для вивчення складу, структури професійної діяльності та змісту завдань бакалаврів з професійної освіти аграрного профілю з використанням SMART-комплексів;

- моделювання – для побудови узагальненої схеми походження складових результатів навчання та розробки узагальненої структури готовності майбутніх бакалаврів з професійної освіти аграрного профілю до використання

SMART-комплексів у професійній діяльності.

Результати (Results). Дослідження проблеми формування готовності майбутніх бакалаврів з професійної освіти аграрного профілю до використання SMART-комплексів у професійній діяльності, у першу чергу, варто розпочинати із визначення сутності засадового поняття «готовність». Нині у науковій літературі існує досить велика кількість його тлумачень з позицій психологічних, медичних, соціальних, педагогічних та інших досліджень. У нашій роботі це поняття розглядаємо з різних точок зору з метою встановлення його основних складових та їх взаємозалежностей у структурі.

У великому психологічному словнику готовність розглядається як «стан мобілізації всіх психофізіологічних систем людини, які забезпечують ефективно виконання певних дій» [31; 27, с. 63-64]. У довідково-аналітичній праці «Енциклопедія освіти» готовність визначається як «певний стан мобілізації психологічних, а також психофізичних систем людини, що мають забезпечити виконання нею певної діяльності» [14]. Спираючись на зазначене готовність особистості, у першу чергу, варто розглядати як її стан, який характеризує можливості до виконання певних дій.

Підтвердження трактування знаходимо у працях низки науковців. Зокрема, О. Самойленко визначає готовність як «стан психічних функцій, що виявляються у стійкій різнобічно структурованій властивості особистості, що і є основою для успішного виконання певних дій» [26, с. 235-237]. Крім того, готовність розглядають як багатоаспектне та ієрархічне утворення особистості, що акумулюється у межах людської функціональності та її особистісного (психічного) стану (Н. Кавуненко) [10]. Такі ж позиції про те, що готовність є різнобічною властивістю особистості, знаходимо у працях багатьох інших науковців (Т. Гуркова, Т. Лозицька, Н. Мазур, І. Моначин, Т. Попик, Л. Сіроха), серед

яких і ті, хто доводять її як інтегровану якість людини, яка об'єднана певними складниками (Л. Берікова, О. Габорець, А. Гончарук, Р. Горбатюк, Т. Гуркова, Т. Джаман, Л. Дудікова Р. Добровольська, О. Дудіна, У. Дудка, А. Каленський, О. Кириченко Л. Козак, А. Кушнір, Ю. Лук'янова, М. Лук'янчук, О. Лунгол, Н. Мирончук, С. Михнюк, О. Моренко. Н. Найт, Б. Опальчук, О. Пономаренко, Н. Пономарьова, А. Рудюк, А. Савицька, О. Хацаюк, Л. Хоменко-Семенова, О. Ярещенко) [1; 3-9; 11-25; 29; 30].

Проведений аналіз вище вказаних наукових праць дозволив встановити, що «готовність» людини слід розглядати як комплексне інтегроване явище, що відображає певний рівень сформованості специфічних властивостей особистості, які проявляються як стан психічних, фізичних та емоційних функцій, від яких залежить якість виконання тих чи інших дій. Отже, оскільки наше дослідження виконується у межах професійної підготовки фахівців зі спеціальності 015 «Професійна освіта», то, саме феномен готовності, ми розглядаємо, у першу чергу, з позиції здійснення особистістю професійної педагогічної діяльності.

Професійна педагогічна, як і будь яка діяльність, є певною активною системою формою буття людини у цій сфері, в основі якої першочерговими є психічні процеси [2, с. 103]. На думку Т. Гуркова готовність до педагогічної діяльності є складним інтегрованим психофізіологічним утворенням, що ґрунтується, у першу чергу, на мотивації людини до педагогічної праці [5]. Варто вказати, що у переважній більшості наукових праць йдеться мова про те, що готовність особистості до тієї чи іншої діяльності ґрунтується на мотиваційних процесах (Л. Берікова, О. Габорець, А. Гончарук, Р. Горбатюк, Т. Гуркова, Т. Джаман, Л. Дудікова Р. Добровольська, О. Дудіна, У. Дудка, А. Каленський, О. Кириченко Л. Козак, А. Кушнір, Ю. Лук'янова, М. Лук'янчук, О. Лунгол, Н. Мирончук, С. Михнюк, О. Моренко.

Н. Найт, Б. Опальчук, О. Пономаренко, Н. Пономарьова, А. Рудюк, А. Савицька, О. Хацаюк, Л. Хоменко-Семенова), що виявляються у системі потреб, мотивів, цілей та ціннісних установках. На основі проведеного аналізу наукових праць [1; 3; 4-9; 11-25; 29; 30] було встановлено, що готовність до професійної педагогічної діяльності, зокрема до використання SMART-комплексів, виявляється у сформованості потреб та інтересів до організації освітнього процесу, самонавчання та прагнення до подолання труднощів у роботі, а також у навчанні під час вивчення сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та технічних засобів, що використовуються в освітньому середовищі та аграрному виробництві і харчових технологіях.

Важливою складовою готовності особистості до діяльності, на думку науковців (С. Михнюк, А. Савицька, А. Рудюк, О. Моренко, Р. Добровольська, Л. Берікова, А. Каленський, Н. Мирончук, Ю. Лук'янова, Н. Пономарьова, М. Лук'янчук, Н. Найт, О. Кириченко, Т. Джаман, Л. Хоменко-Семенова та ін.), є її здатність до рефлексії під час усвідомлення та оцінювання власного стану та дій. Рефлексію визначають як психічний процес, що відбувається на основі самоаналізу особистості, спрямованого на власну оцінку, оцінку своїх дій, поведінки, рівнів досягнень та можливостей. Проведений аналіз наукових поглядів дозволив встановити, що готовність особистості до професійної педагогічної діяльності також виявляється у рефлексійних процесах, що виявляється у: наполегливості та вимогливості особистості до себе під час виконання професійних завдань з використанням SMART-комплексів; самоконтролі у забезпеченні освітнього процесу, самонавчання та самовдосконалення; самооцінці результатів педагогічної діяльності та власних можливостей; у прояві відповідальності та дисциплінованості [19; 25; 20; 7; 1; 11; 18; 16; 12; 6; 30].

Досить важливим складником готовності особистості до педагогічної роботи, як вважають науковці, є сформованість у неї здатностей до такої діяльності, що характеризуються когнітивними процесами та діями. Стан готовності – це відображення у особистості певного ступеню прояву наявних можливостей виконувати певні операції і дії. Вказані процеси відбуваються на основі застосування набутих у особистості знань, умінь і навичок. Такої позиції тримається низка науковців, які у складі готовності виділяють когнітивний компонент (*когнітивний* – С. Михнюк, А. Савицька, А. Рудюк, Опальчук Б., О. Моренко, Р. Добровольська, А. Каленський, Н. Пономарьова, Л. Хоменко-Семенова, А. Гончарук), *змістовий* – Р. Горбатюк, У. Дудка, Л. Берікова, О. Хацаюк, О. Ярещенко, М. Лук'янчук, Н. Найт,) та діяльнісний (А. Савицька, А. Рудюк, О. Моренко, Р. Добровольська, Л. Хоменко-Семенова, О. Кириченко) [19; 25; 21; 20; 7; 11; 23; 30; 3; 4; 1; 29; 17; 12].

З метою встановлення складників готовності майбутніх бакалаврів з професійної освіти аграрного профілю до використання SMART-комплексів у професійній діяльності (у межах когнітивних процесів та дій), нами попередньо був проведений аналіз освітнього стандарту [28] та освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого рівня вищої освіти зі спеціалізації 015.37 «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології» [24]. На основі проведеної роботи було встановлено, що у майбутнього фахівця слід формувати здатності у межах програмних результатів навчання, які є основою для виконання спеціалізованих завдань у двох характерних напрямках професійної діяльності:

1) організації освітнього процесу з використанням SMART-комплексів;

2) використання SMART-комплексів в аграрному виробництві і харчових технологіях.

На основі проведеного аналізу вище вказаних документів було розроблено узагальнену схему походження складових результатів навчання бакалаврів з професійної освіти аграрного профілю, до яких увійшов комплекс знань та умінь за двома напрямками професійної діяльності (рис. 1).

У результаті дослідження було встановлено, що у складі готовності особистості до професійної педагогічної діяльності когнітивний та діяльнісний компоненти структурно взаємозалежні і взаємодоповнюють, оскільки у єдності спочатку стають в основі поетапного виконання предметних і розумових дій для подальшого формування навичок педагогічної діяльності та їх ін-

терференції. Взаємозалежність продемонстрована на рис. 1 безпосередньо у змісті знань та умінь, що входять до складу компетентностей. У склад готовності педагога до використання SMART-комплексів в освіті, входять набуті здатності особистості до виконання педагогічних завдань, зокрема з:

1) використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій в організації освітнього процесу;

2) використання спеціалізованого програмного забезпечення в освітньому середовищі;

3) організації дистанційного навчання та його навчально-методичного супроводу.

Мета професійної діяльності фахівця за спеціальністю 015 «Професійна освіта» (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології) у **вузькому розумінні** – організація професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників та фахових молодших бакалаврів для аграрного виробництва та харчової промисловості.

Необхідні компетентності:

(Згідно стандарту вищої освіти, першого бакалаврського рівня, спеціальності 015 Професійна освіта)

- К 06. Навички з використання інформаційних і комунікаційних технологій
- К 16. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище.
- К 19. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення для вирішення професійних завдань, відповідно до спеціалізації.

Напрями професійної діяльності та формування компетентностей

Організація освітнього процесу з використанням SMART-комплексів

Використання SMART-комплексів у професійній діяльності в аграрному виробництві і харчових технологіях

Знання:

1. Знання з використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій в організації освітнього процесу, зокрема і SMART-технологій.
2. Знання з використання спеціалізованого програмного забезпечення в освітньому середовищі, зокрема для SMART-комплексів
3. Знання з організації дистанційного навчання і їх навчально-методичний супровід на основі застосування SMART-комплексів.

Уміння:

1. Уміння з використання інформаційних і комунікаційних технологій в організації освітнього процесу, зокрема і SMART-технологій.
2. Уміння з використання спеціалізованого програмного забезпечення в освітньому середовищі, зокрема SMART-комплексів.
3. Уміння з організації дистанційного навчання і їх навчально-методичний супровід на основі застосування SMART-комплексів.

Знання:

1. Знання з використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій в аграрному виробництві та харчових технологіях, зокрема SMART-технологій.
2. Знання з використання спеціалізованого програмного забезпечення в сфері аграрного виробництва і харчових технологій, зокрема SMART-комплексів.

Уміння:

1. Уміння з використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій в аграрному виробництві та харчових технологіях, зокрема SMART-технологій.
2. Уміння з використання спеціалізованого програмного забезпечення в сфері аграрного виробництва і харчових технологій, зокрема SMART-комплексів.

Рис. 1. Узагальнена схема походження складових результатів навчання майбутніх бакалаврів з професійної освіти аграрного профілю до використання SMART-комплексів у професійній діяльності

Варто вказати, що професійну педагогічну діяльність ми розглядаємо як різнорівневий процес, який відбувається і на рівні відтворення дій на основі сформованих знань та умінь, і на рівні

творчої педагогічної роботи. Означені позиції підтверджені у публікаціях низки науковців (А. Гончарук, Р. Горбатюк, У. Дудка, Т. Джаман, Л. Дудікова, О. Кириченко, А. Кушнір, Ю. Лук'янова,

М. Лук'яничук, Н. Найт, С. Михнюк, Б. Опальчук, Л. Хоменко-Семенова) [3; 4; 6; 8; 12; 15; 16; 17; 19; 21; 30]. Педагогічна діяльність вимагає творчої роботи педагога, наприклад, з підготовки матеріалів для навчальних занять та їх використання в освітньому процесі. Тому, У склад готовності педагога до використання SMART-комплексів в освіті, входять набуті здатності особистості до виконання педагогічних завдань на різних рівнях професійної діяльності. Педагогічна робота вимагає виконання дій на відтворення, реконструктивних дій та дій з елементами творчості. Отже, вказану особливість структури варто врахувати під час розробки змісту професійної підготовки майбутніх бакалаврів та методики їх навчання.

У результаті проведеного дослідження ми погоджуємося з тим, що готовність до педагогічної діяльності – це інтегрована якість особистості, яка містить мотиваційні, рефлексивні, когнітивні та діяльнісні компоненти. Готовність майбутніх бакалаврів з професійної освіти аграрного профілю до використання SMART-комплексів у професійній діяльності – це якість, яка проявляється як сформований стан психічних, фізичних та емоційно-вольових функцій педагога у специфічному поєднанні мотиваційних, рефлексивних, когнітивних та діяльнісних функцій, що забезпечують його ефективну професійну освітню діяльність на основі використання SMART-комплексів під час організації освітнього процесу у підготовці кваліфікованих кадрів для аграрного виробництва і харчових технологій.

Проведений аналіз вище вказаних наукових праць дозволив встановити, що готовність, як певна інтегрована якість особистості, у різній ступені проявляється у психічних, фізичних та емоційно-вольових процесах, що характеризує її як складне багаторівневе утворення. Особистість може бути повністю не готовою, частково готовою, або повністю готовою. Ця вказує на те, що готовність особистості має свою специ-

фічну ієрархічну структуру, яка заснована на прояві мотиваційних, рефлексивних, когнітивних та діяльнісних особистісних утворень. Готовність за своєю структурою є різнорівневою, і може характеризуватися певним станом особисті, що проявляється, наприклад, на низькому, середньому та високому рівнях.

Отримані результати проведеного дослідження стали вихідними для подальшої роботи з розроблення та впровадження у закладах вищої освіти змісту на методики навчання у підготовці майбутніх фахівців з професійної освіти за спеціалізацією 015.37 «Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології» з метою формування їх професійної компетентності.

Висновки та перспективи (Conclusion). На основі аналізу наукових праць та власних теоретичних досліджень було визначено, що «готовність майбутніх бакалаврів з професійної освіти аграрного профілю до використання SMART-комплексів у професійній діяльності» – це інтегрована якість особистості, що сформована як стан психічних, фізичних та емоційних функцій педагога, які забезпечують його ефективну педагогічну діяльність на основі використанням SMART-комплексів під час організації освітнього процесу у підготовці кваліфікованих кадрів для аграрного виробництва і харчових технологій. Дослідженням встановлено, що готовність фахівців з професійної освіти аграрного профілю до використання SMART-комплексів у професійній діяльності є складним різнорівневим та багатокомпонентним психічно-динамічним утворенням. До його змісту та входять взаємозалежні мотиваційні, рефлексивні, когнітивні та діяльнісні компоненти. Також на основі аналізу нормативної документації встановлено, що у зміст готовності фахівців з професійної освіти до використання SMART-комплексів у професійній діяльності входять здатності до організації освітнього процесу, виконання пе-

вних видів робіт в аграрному виробництві і в галузі харчових технологій на основі застосуванням SMART-комплексів.

Спираючись на отримані результати досліджень, вважаємо пріоритетним напрямом подальшої роботи вивчення проблеми розробки ефективної моделі організації освітнього процесу щодо формування готовності майбутніх фахівців з професійної освіти аграрного профілю до використання SMART-комплексів у професійній педагогічній діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Берілова Л. Критерії та рівні формування готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання: Київ URL : <http://surl.li/qrdsl> (дата звернення: 10.01.2024).

2. Буцик І. М. Розвиток дослідницької компетентності фахівців з агроінженерії у закладах вищої освіти: теорія і методика : монографія. Київ : КОМПРИНТ, 2019. 356 с.

3. Гончарук А. Готовність майбутнього вчителя початкової школи до творчої самореалізації у професійній діяльності: критерії, показники та рівні. Наука і техніка сьогодні №9(23) , 2023. 696с. URL : <http://surl.li/qrfoz> (дата звернення: 10.01.2024).

4. Горбатюк Р.М., Дудка У.Т. Структура, критерії та показники рівнів сформованості готовності майбутніх економістів у коледжах до професійної діяльності. URL : <http://surl.li/qrddx> (дата звернення: 12.01.2024).

5. Гуркова Т. Дефініція поняття «готовність» у психолого-педагогічній літературі. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2020, № 9 (103). С.317- 327. URL : <http://surl.li/gvblfp> (дата звернення: 15.01.2024).

6. Джаман Т. Компоненти, критерії, показники та рівні готовності вчителів початкової школи до професійної діяльності в умовах інклюзивного навчання 2020. URL : <http://surl.li/qrewy> (дата звернення: 15.01.2024).

7. Добровольська Р. Критерії та показники сформованості готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до організації музично-естетичного простору закладів загальної середньої освіти 2019. URL : <http://surl.li/qrdif> (дата звернення: 17.01.2024).

8. Дудікова Л. Критерії, показники та рівні готовності майбутніх медиків до професійного самовдосконалення. URL : <http://surl.li/qrett> (дата звернення: 19.01.2024).

9. Дудіна О.В., Габорець О.А., Луцгол О.М. Критерії та показники готовності майбутніх висококваліфікованих фахівців до самовдосконалення засобами інформаційних технологій: Наука і техніка сьогодні №1(15) , 2023 313с. URL : <http://surl.li/qrfdw> (дата звернення: 20.01.2024).

10. Кавуненко Н.В. Визначення змісту та структури особистісної готовності до професійної діяльності. URL : <http://surl.li/vcxhvj> (дата звернення: 29.01.2024).

11. Каленський А. Критерії готовності педагогічних працівників до стандартизації професійної підготовки молодших спеціалістів URL : <http://surl.li/qreca> (дата звернення: 10.02.2024).

12. Кириченко О. Критерії формування готовності до професійної діяльності інженерівна основі 3d-моделювання: Освіто-логічний дискурс, No 3-4 (18-19), 2017. URL : <http://surl.li/qrfno> (дата звернення: 10.02.2024).

13. Козак Л. Критерії готовності майбутніх викладачів дошкільної педагогіки і психології до інноваційної професійної діяльності 2013. URL : <http://surl.li/qrefn> (дата звернення: 13.02.2024).

14. Кремень В.Г. Енциклопедія Освіти, 2021. 41с. URL : <http://surl.li/aaybvi> (дата звернення: 16.02.2024).

15. Кушнір А. Критерії, показники та рівні сформованості готовності майбутніх учителів філологічних спеціальностей до застосування SMART-тех-

нологій у професійній діяльності: Збірник наукових праць "Педагогічні науки" Том 1 №85, 2018. 197с. URL :<http://surl.li/qrejy> (дата звернення: 20.02.2024).

16. Лук'янова Ю. Критерії та показники ефективності формування готовності майбутнього інженера-педагога до використання здоров'язберігаючих технологій URL :<http://surl.li/qrfbo> (дата звернення: 22.02.2024).

17. Лук'янчук М.В., Найт Н.Ф. Готовність майбутніх учителів іноземної мови до професійної діяльності: структура, рівні та критерії URL :<http://surl.li/qrftf> (дата звернення: 01.03.2024).

18. Мирончук Н. Критерії та показники сформованості у майбутніх викладачів вищої школи готовності до самоорганізації у професійній діяльності URL : <http://surl.li/qreno> (дата звернення: 08.03.2024).

19. Михнюк С.С. Критерії, показники та рівні сформованості готовності майбутніх соціальних працівників до педагогічної взаємодії URL :<http://surl.li/qrdfr> (дата звернення: 10.03.2024).

20. Моренко О.М. Критерії готовності майбутніх соціальних працівників до професійного самовдосконалення URL : <http://surl.li/qrdco> (дата звернення: 10.03.2024).

21. Опальчук Б.В. Критерії та показники готовності майбутніх соціальних працівників до організації культурно-дозвіллевої діяльності URL :<http://surl.li/qrdez> (дата звернення: 15.03.2024).

22. Пономаренко О. Сукупність критеріїв та показників готовності майбутніх магістрів психології до професійної діяльності в умовах неформальної освіти за її компонентами URL :<http://surl.li/qreri> (дата звернення: 16.03.2024).

23. Пономарьова Н. Критерії та показники визначення рівня готовності майбутнього вчителя інформатики до професійної орієнтації школярів на

ІТ-спеціальності URL :<http://surl.li/qrfha> (дата звернення: 10.04.2024).

24. Професійна програма спеціальності 015 «Професійна освіта» URL <http://surl.li/zuxnmy> (дата звернення: 20.04.2024).

25. Савицька А., Рудюк А. Структурні компоненти готовності майбутніх соціальних працівників до роботи з соціально виключеною молоддю URL <http://surl.li/qrdgf> (дата звернення: 20.04.2024).

26. Самойленко О., Лисак П. Психологічна готовність особистості як предмет наукового дослідження: Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України, Том 13 № 2 2019. 391с. URL : <http://surl.li/ctwrig> (дата звернення: 25.04.2024).

27. Синявський В.В., Сергєєнкова О.П. Психологічний словник, 2007. 336 с. URL : <http://surl.li/dmhqoa> (дата звернення: 28.04.2024).

28. Стандарт вищої освіти спеціальності 015 «Професійна освіта» URL : <http://surl.li/jkdkcdf> (дата звернення: 05.05.2024).

29. Хацаюк О., Ярещенко О. Критерії, показники та рівні сформованості готовності майбутніх офіцерів національної поліції України до виконання завдань за призначенням URL : <http://surl.li/qrdxy> (дата звернення: 07.05.2024).

30. Хоменко-Семенова Л. Критерії, показники та рівні сформованості готовності майбутніх соціальних працівників до використання інтерактивних технологій у професійній діяльності URL : <http://surl.li/jstwq> (дата звернення: 12.05.2024).

31. Шагар В. Сучасний тлумачний психологічний словник. Харків: «Прапор», 2007. 640 с. URL : <http://surl.li/hpprmj> (дата звернення: 15.05.2024).

REFERENCES

1. Berilova L. Kryterii ta rivni formuvannia hotovnosti maibutnikh uchyteliv pochatkovykh klasiv do zastosuvannia interaktyvnykh tekhnolohii navchannia: Kyiv URL : <http://surl.li/qrdsl> (date of application: 10.01.2024) [in Ukrainian]
2. Butsyk I. M. Rozvytok doslidnytskoi kompetentnosti fakhivtsiv z ahroinzhenerii u zakladakh vyshchoi osvity: teoriia i metodyka : monohrafiia. Kyiv : KOMPRYNT, 2019. 356 s. [in Ukrainian]
3. Honcharuk A. Hotovnist maibutnoho vchytelia pochatkovoї shkoly do tvorchoi samorealizatsii u profesiinii diialnosti: kryterii, pokaznyky ta rivni. Nauka i tekhnika sohodni №9(23) , 2023. 696s. URL : <http://surl.li/qrfpz> (date of application: 10.01.2024) [in Ukrainian]
4. Horbatiuk R.M., Dudka U.T. Struktura, kryterii ta pokaznyky rivniv sformovanosti hotovnosti maibutnikh ekonomistiv u koledzhakh do profesiinoi diialnosti. URL : <http://surl.li/qrdx> (date of application: 12.01.2024) [in Ukrainian]
5. Hurkova T. Definitysiia poniattia «hotovnist» u psykhologo-pedahohichnii literaturi. Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii, 2020, № 9 (103). S.317- 327. URL : <http://surl.li/gvblfp> (date of application: 15.01.2024) [in Ukrainian]
6. Dzhaman T. Komponenty, kryterii, pokaznyky ta rivni hotovnosti vchyteliv pochatkovoї shkoly do profesiinoi diialnosti v umovakh inkluzyvnoho navchannia 2020. URL : <http://surl.li/qrewy> (date of application: 15.01.2024) [in Ukrainian]
7. Dobrovolska R. Kryterii ta pokaznyky sformovanosti hotovnosti maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva do orhanizatsii muzychno-estetychnoho prostoru zakladiv zahalnoi serednoi osvity 2019. URL : <http://surl.li/qrdif> (date of application: 17.01.2024) [in Ukrainian]
8. Dudikova L. Kryterii, pokaznyky ta rivni hotovnosti maibutnikh medykiv do profesiinoho samovdoskonalennia. URL : <http://surl.li/qrett> (date of application: 19.01.2024) [in Ukrainian]
9. Dudina O.V., Haborets O.A., Lunhol O.M. Kryterii ta pokaznyky hotovnosti maibutnikh vysokokvalifikovanykh fakhivtsiv do samovdoskonalennia zasobamy informatsiinykh tekhnolohii: Nauka i tekhnika sohodni №1(15) , 2023 313s. URL : <http://surl.li/qrfdw> (date of application: 20.01.2024) [in Ukrainian]
10. Kavunenko N.V. Vyznachennia zmistu ta struktury osobystisnoi hotovnosti do profesiinoi diialnosti. URL : <http://surl.li/vcxhvj> (date of application: 29.01.2024) [in Ukrainian]
11. Kalenskyi A. Kryterii hotovnosti pedahohichnykh pratsivnykiv do standartyzatsii profesiinoi pidhotovky molodshykh spetsialistiv URL : <http://surl.li/qreca> [in Ukrainian]
12. Kyrychenko O. Kryterii formuvannia hotovnosti do profesiinoi diialnosti inzhenerivna osnovi 3d-modeliuвання: Osvito-lohichnyi dyskurs, No 3-4 (18-19), 2017. URL : <http://surl.li/qrfno> (date of application: 10.02.2024) [in Ukrainian]
13. Kozak L. Kryterii hotovnosti maibutnikh vykladachiv doskilnoi pedahohiky i psykholohii do innovatsiinoi profesiinoi diialnosti 2013. URL : <http://surl.li/qrefn> (date of application: 13.02.2024) [in Ukrainian]
14. Kremen V.H. Entsyklopetsiia Osvity, 2021. 41s. URL : <http://surl.li/aaybvi> (date of application: 16.02.2024) [in Ukrainian]
15. Kushnir A. Kryterii, pokaznyky ta rivni sformovanosti hotovnosti maibutnikh uchyteliv filolohichnykh spetsialnostei do zastosuvannia SMART-tekhnolohii u profesiinii diialnosti: Zbirnyk naukovykh prats "Pedahohichni nauky" Tom 1 №85, 2018. 197s. URL : <http://surl.li/qrejy> (date of application: 20.02.2024) [in Ukrainian]
16. Lukianova Yu. Kryterii ta pokaznyky efektyvnosti formuvannia hotovnosti maibutnoho inzhenera-

pedahoha do vykorystannia zdoroviazberihaiuchykh tekhnolohii URL :<http://surl.li/qrfbo> (date of application: 22.02.2024) [in Ukrainian]

17. Lukianchuk M.V., Nait N.F. Hotovnist maibutnykh uchyteliv inozemnoi movy do profesiinoi diialnosti: struktura, rivni ta kryterii URL :<http://surl.li/qrftf> (date of application: 01.03.2024) [in Ukrainian]

18. Myronchuk N. Kryterii ta pokaznyky sformovanosti u maibutnykh vykladachiv vyshchoi shkoly hotovnosti do samoorhanizatsii u profesiinii diialnosti URL : <http://surl.li/qreno> (date of application: 08.03.2024) [in Ukrainian]

19. Mykhniuk S.S. Kryterii, pokaznyky ta rivni sformovanosti hotovnosti maibutnykh sotsialnykh pratsivnykiv do pedahohichnoi vzaiemodii URL :<http://surl.li/qrdfr> (date of application: 10.03.2024) [in Ukrainian]

20. Morenko O.M. Kryterii hotovnosti maibutnykh sotsialnykh pratsivnykiv do profesiinoho samovdoskonalennia URL : <http://surl.li/qrdco> (date of application: 10.03.2024) [in Ukrainian]

21. Opalchuk B.V. Kryterii ta pokaznyky hotovnosti maibutnykh sotsialnykh pratsivnykiv do orhanizatsii kulturno-dozvillievoi diialnosti URL :<http://surl.li/qrdez> (date of application: 15.03.2024) [in Ukrainian]

22. Ponomarenko O. Sukupnist kryteriiv ta pokaznykiv hotovnosti maibutnykh mahistriv psykholohii do profesiinoi diialnosti v umovakh neformalnoi osvity za yii komponentamy URL :<http://surl.li/qreri> (date of application: 16.03.2024) [in Ukrainian]

23. Ponomarova N. Kryterii ta pokaznyky vyznachennia rivnia hotovnosti maibutnoho vchytelia informatyky do profesiinoi oriantatsii shkolariv na IT-spetsialnosti URL :<http://surl.li/qrfha> (date of application: 10.04.2024) [in Ukrainian]

24. Profesiina prohrama spetsialnosti 015 «Profesiina osvita» URL <http://surl.li/zuxnmy> (date of application: 20.04.2024) [in Ukrainian]

25. Savytska A., Rudiuk A. Strukturni komponenty hotovnosti maibutnykh sotsialnykh pratsivnykiv do roboty z sotsialno vykliuchenoiu moloddiu URL <http://surl.li/qrdgf> (date of application: 20.04.2024) [in Ukrainian]

26. Samoilenko O., Lysak P. Psykholohichna hotovnist osobystosti yak predmet naukovoho doslidzhennia: Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoi akademii Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy, Tom 13 № 2 2019. 391s. URL : <http://surl.li/ctwrig> (date of application: 25.04.2024) [in Ukrainian]

27. Syniavskyi V.V., Serhieienkova O.P. Psykholohichni slovnyk, 2007. 336 s. URL : <http://surl.li/dmhgoa> (date of application: 28.04.2024) [in Ukrainian]

28. Standart vyshchoi osvity spetsialnosti 015 «Profesiina osvita» URL : <http://surl.li/jdkcdf> (date of application: 05.05.2024) [in Ukrainian]

29. Khatsaiuk O., Yareshchenko O. Kryterii, pokaznyky ta rivni sformovanosti hotovnosti maibutnykh ofitseriv natsionalnoi politsii ukrainy do vykonannia zavdan za pryznachenniam URL : <http://surl.li/qrdxy> (date of application: 07.05.2024) [in Ukrainian]

30. Khomenko-Semenova L. Kryterii, pokaznyky ta rivni sformovanosti hotovnosti maibutnykh sotsialnykh pratsivnykiv do vykorystannia interaktyvnykh tekhnolohii u profesiinii diialnosti URL : <http://surl.li/jstwg> (date of application: 12.05.2024) [in Ukrainian]

31. Shahar V. Suchasnyi tлумachnyi psykholohichni slovnyk. Kharkiv: «Prapor», 2007. 640 s. URL : <http://surl.li/hpprmi> (date of application: 15.05.2024) [in Ukrainian]

THE ESSENCE AND STRUCTURE OF FUTURE BACHELORS' READINESS IN VOCATIONAL EDUCATION OF AGRICULTURAL PROFILE TO USE SMART-COMPLEXES IN PROFESSIONAL ACTIVITIES

Maxim TARAN, Igor BUTSYK

Abstract. *The article presents a generalized description of the results of the research defining the essence, content and structure of future bachelors' readiness in the speciality 015 "Vocational Education" (specialisation 015.37 "Agricultural Production, Processing of Agricultural Products and Food Technology") to use Smart-complexes in professional pedagogical activity. The analysis of research results on the problem of determining the content of personality readiness is presented. The main components of personality readiness for professional pedagogical activity are characterised. The article defines "readiness of future bachelors in vocational education of agricultural profile to use SMART-complexes in professional activity" as a formed mental, physical and emotional state of a teacher, which enable his/her effective educational work, based on the using of SMART-complexes during the organisation of the educational process in training of qualified workers for agricultural production and food technologies. The readiness of specialists is defined as a complex multi-level and multi-component mental and dynamic formation. The content and structure of the specialist's readiness as a kind of union of interdependent motivational, reflective, cognitive and activity components are characterised. The personality's abilities to organise the educational process and work in agricultural production and food technologies using SMART-complexes as components of the readiness of vocational education specialists for professional pedagogical activity are determined. A generalised scheme of the origin of the components of the results of training future bachelors in vocational education of agricultural profile to use SMART-complexes in professional activity is proposed.*

Keywords: *readiness, educational process, SMART-complex, vocational education, agricultural production.*